Prima instanță: Judecătoria ***** (sediul Centru), judecător: Harmaniuc Petru
Dosarul nr. 2r-2694/24 (2-24090224-02-2r-15102024)

D E C I Z I E

15 mai 2025 mun. *****

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:
Președintele completului, judecătorul Marina Anton
Judecătorii Dorin Dulghieru și Constantin Roșca

soluționând *fără participarea părților*, recursul declarat de recurenta Timotin Galina,

împotriva încheierii Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 12 septembrie 2024, prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Timotin Galina împotriva lui Tanas Pavel, intervenient accesoriu S.R.L „TITITI și C" privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

Circumstanțele cauzei:

La 12 august 2024, Timotin Galina a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Tanas Pavel, intervenient accesoriu S.R.L „TITITI și C" privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Concomitent cu cererea de chemare în judecată, Timotin Galina a înaintat și o cerere prin care a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat, în valoare ce depășește suma de 1 000 lei achitată la depunerea acțiunii, menționând că este o persoană cu vârstă înaintată și nu este încadrată în câmpul muncii, fiind eliberată de la firma „TITITI și C" SRL la data de 01 aprilie 2024, are pensie pentru limită de vârstă, care constituie unica sursă de venit a acesteia, iar alte surse de venit nu are.

Prin încheierea Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 19 august 2024, s-a respins cererea lui Timotin Galina cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat. Nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată înaintată de Galina Timotin și s-a acordat potențialei reclamante Galina Timotin un termen de 10 zile din data

recepționării încheierii în vederea prezentării dovezii de plată a taxei de stat restantă în sumă de 19678,09 lei, explicându-se că, dacă nu va înlătura neajunsul menționat în termenul acordat, cererea de chemare în judecată nu va fi considerată depusă și, împreună cu actele anexate îi va fi restituită printr-o încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 12 septembrie 2024, s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de Timotin Galina împotriva lui Pavel Tanas, intervenient accesoriu Firma „TITITI şi C" SRL cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, împreună cu toate înscrisurile anexate, explicându-i-se Galinei Timotin faptul că, restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării sale repetate în instanță cu aceeași acțiune, împotriva aceleiași părți, cu același obiect și aceleași temeiuri, dacă va lichida încălcările.

Solicitarea recurentei:

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la data de 04 octombrie 2024, recurenta Timotin Galina, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 12 septembrie 2024, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii instanței de fond, cu trimiterea cauzei în prima instanță pentru examinare în fond.

Argumentele recurentului:

În argumentarea cererii de recurs, Timotin Galina a invocat că încheierea este lipsită de careva motivare, iar concluziile judecătorului în privința restituirii cererii de chemare în judecată sunt subiective și neargumentate. Or, fiind la pensie și neavând alte surse de existență decât pensia lunară, nu dispune de mijloace financiare pentru achitarea taxei de stat în sumă totală de 19 678,09 lei, motiv din care a achitat la depunerea cererii de chemare în judecată doar suma de 1000 lei, comunicând despre faptul dat instanței de fond și anexând la materialele cauzei actele justificative în acest sens, solicitând scutirea parțială de la plata taxei de stat, cererea care a fost respinsă de instanța de fond și cu care nu este de acord, deoarece acest fapt reprezintă o îngrădire a accesului liber la justiție, ceea ce reprezintă și o încălcare a Legii supreme a Republicii Moldova.

Face referire la practica Curții Supreme de Justiție, prevederile CEDO.

Termenul de declarare a recursului:

În corespundere cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei rezultă că încheierea recurată a fost emisă la 12 septembrie 2024, fiind recepționată de recurenta Timotin Galina la data de 23 septembrie 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție de la f.d.83.

Astfel, recursul declarat la 04.10.2024 de recurenta Timotin Galina împotriva încheierii Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 12 septembrie 2024 se consideră a fi depus în termen.

Aprecierea instanţei de recurs:

Analizând legalitatea și temeinica încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de către participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul urmează a fi admis și casată încheierea contestată, reieșind din considerentele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

În accepțiunea art. 2 alin. (1) Cod de procedură civilă, procedura de judecare a cauzelor civile în instanţele judecătoreşti de drept comun este stabilită de Constituţia Republicii Moldova, de hotărârile şi deciziile Curţii Europene a Drepturilor Omului, de hotărârile Curţii Constituţionale, de prezentul cod şi de alte legi organice. Normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispoziţiilor fundamentale ale Constituţiei Republicii Moldova şi prezentului cod.

Conform art.171 alin. (1) Cod de procedură civilă, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 și 167 alin. (1) lit. a), b), c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

În temeiul prevederilor dispozițiilor art.167 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă la cererea de chemare în judecată se anexează: dovada de plată a taxei de stat şi/sau a taxei de timbru.

Potrivit art.171 alin. (2) Cod de procedură civilă, dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă și împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

În acord cu art. 10 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În speță, Colegiul a constatat că, prin încheierea Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 19 august 2024, a fost respinsă cererea potențialului reclamant Timotin Galina, cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de chemare în judecată. Nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată înaintată de Timotin Galina împotriva lui Tanas Pavel, intervenient accesoriu S.R.L „TITITI și C” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a acordat potențialului reclamant Timotin Galina un termen de 10 zile din data recepționării prezentei încheieri în vederea prezentării în Secția de evidență și documentare procesuală a Grefei Judecătoriei *****, sediul Centru a dovezii de plată a taxei de stat restantă în sumă de 19 678, 09 lei. S-a explicat potențialului reclamant Galina Timotin că, dacă nu va înlătura neajunsul menționat în termenul acordat, cererea de chemare în judecată nu va fi considerată depusă și, împreună cu actele anexate îi va fi restituită printr-o încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

La 12 septembrie 2024, prin încheierea Judecătoriei ***** (sediul Centru) a fost restituită cererea de chemare în judecată înaintată de Timotin Galina împotriva lui Tanas Pavel, intervenient accesoriu S.R.L „TITITI și C” privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, în temeiul art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă.

Dispunând restituirea cererii, prima instanță și-a motivat soluția prin faptul că reclamanta, nu a înlăturat neajunsurile descrise în încheierea din 19 august 2024 și anume nu a fost prezentată dovada achitării taxei de stat.

Raportând dispozițiile normelor citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate,

Colegiul consideră că concluzia instanței de fond este în contradicție cu circumstanțele de fapt constatate.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul remarcă că obiectul prezentei acțiuni îl constituie încasarea din contul pîrîtului Tanas Pavel în beneficiul Firmei „Tititi și C" SRL a sumei de 670937,18 lei aferentă contractului de vânzare-cumpărare din 06 decembrie 2007, încheiat între Firma „Tititi și C" și Tanas Pavel, având la bază o pretinsă creanță, materializată prin obligația Firmei „Tititi și C" de a achita lui Timotin Galina a dividentelor, în virtutea calității de asociat al ultimei la societatea comercială sus-enunțată.

Deci, în mod impicit, prezenta cererea de chemare în judecată reprezintă de fapt o acțiune oblică, întemeiată pe prevederile art. 892-894 Cod civil.

Așadar, nu orice persoană poate comite o intruziune în sfera juridică a titularului unui drept subiectiv, ci, în primul rând, doar persoana care este creditor și a cărui creanță are anumite caractere și, apoi, doar dacă debitorul dă dovada de o anumită pasivitate care se află în conexiune cu creanța respectivă.

Legea împuternicește un creditor să intervină în sfera juridică a debitorului său doar la întrunirea anumitor condiții ce vizează creditorul și creanța sa (1) cât și cele ce vizează situația debitorului (2) și dreptul subiectiv ce se exercită pe cale oblică (3).

În contextul celor menționate, judecătorul urmează să reanalizeze calitatea de creditor al potențialei reclamante Timotin Galina, potrivit celor enunțate în conținutul acțiunii oblice. În esență, judecătorul, la etapa soluționării primirii prezentei cereri de chemare în judecată urmează să verifice dacă un asociat al unei societăți comerciale are calitatea de creditor în raport cu ultima, în contextul în care simpla posibilitate în viitor de a obține dividente de la Firma „Tititi și C" SRL egalează cu calitatea de creditor.

Cu alte cuvinte, în acord cu cele enunțate mai sus, judecătorul urmează să verifice în continuare, respectarea premiselor exercitării dreptului la acțiune sub aspectul incidenței la caz a prevederii de la art. 169 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă.

Astfel, înainte de a refuza în primirea cererii de chemare în judecată în temeiul enunţat, judecătorul mai întîi de toate va analiza cererea în aspectul celor reţinute.

Or, în situația în care cererea de chemare în judecată poate fi refuzată, restituită, atunci se aplică consecința cea mai gravă.

Luând în considerație cele stipulate supra și faptul că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Completul judiciar ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa încheierea primei instanţe, restituind cauza spre rejudecare în aceeași instanță, în același complet de judecată, la etapa de acceptare a cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu art. 423-424, art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de recurenta Timotin Galina.

Se casează încheierea Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 12 septembrie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Timotin Galina împotriva lui Tanas Pavel, intervenient accesoriu, S.R.L „TITITI și C” privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceiași instanță şi în același complet de judecată, la faza primirii cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
Judecătorul: Marina Anton

Judecătorii: Dorin Dulghieru

Constantin Roșca